

Pieni Ruusu-Risti-Katekismus.

I

Jeesuksen Kristuksen seitsemän käskyä.

1. Kuinka monta käskyä on Jeesus Kristus antanut seuraajilleen elämän ohjeeksi?

Kaksi yleistä ja viisi yksityiskohtaista, yhteensä seitsemän käskyä.

2. Ovatko nämä käskyt lain merkityksessä jonka noudattamattomuudesta seuraa rangaistus?

Eivät. Laki on Kristukseen saakka, mutta hänen jälkeensä on evankeliumi eli hyvä sanoma.

3. Mitä se merkitsee?

Se merkitsee, että ihminen on nyt vapaa olento, joka itse päättää, mikä hänen mielestään on totuus ja missä määrin hän tahtoo henkisesti kehittyä. Jeesuksen käskyt eivät ole uhkauksia, vaan lupauksia. Ne eivät sano: sinun täytyy tai käy sinun huonosti; ne sanovat: tee näin, niin pääset totuuden perille ja tulet onnelliseksi. Ne ovat elämän ohjeita, ihanteita, joita Kristus näyttää meille sisäisessä valaistuksessa.

4. Mikä on ensimmäinen yleinen elämän ohje?

Jumala on henki ja hänen valtakuntansa on meissä. Jumalan valtakuntaa on etsittävä ennen kaikkia aineellisia arvoja ja häntä on palveltava hengessä ja totuudessa.

5. Mitä tämä merkitsee?

Että meidän ei tule »pelätä» mitään ulkonaisia jumalia, sillä ainoa jumala, jota ihmisen tulee rakastaa ja palvella, on se isä, joka ilmoittaa itsensä ihmisen omassa hengessä ja jonka tuntemus alati kasvaa ja syvenee. Hänen kuningaskuntansa on meissä, eikä meillä ole henkistä tietoa elämästä, ennenkuin olemme omassa tajunnassamme avanneet portit tähän totuuden valtakuntaan.

6. Kuinka voimme päästä tietoon sisäisestä jumalan valtakunnasta?

Etsimällä totuutta koko sydämellämme, koko sielullamme ja koko mielellämme. Sentähden Jeesus sanoo, että laissakin oli suurin ja ensimmäinen käsky: rakasta herraa jumalaasi koko sydämelläsi ja koko sielullasi ja koko mielelläsi. Harvat ihmiset käsittivät silloin, että »herra jumala» oli etsittävä ihmisestä itsestään, mutta Kristuksen hyvän sanoman jälkeen saa jokainen ihminen vapaasti tietää, että jumalan valtakunta on hänessä.

7. Mikä on toinen yleinen elämän ohje?

Sen on Kristus ilmaissut seuraavilla sanoillaan: uuden käskyn annan teille, että rakastatte toinen toistanne niinkuin minä olen rakastanut teitä, että tekin niin rakastaisitte toinen toistanne.

8. Missä suhteessa tämä toinen ohje on edelliseen?

Jos ihminen sisäisessä heräilyksessä »näkee jumalan», näkee hän myös, että jumala, joka on rakkauden henki, saa hänet rakastamaan inhimillisiä veljiään. Ja taas, jos ihminen rakastaa veljiään, vie tämä rakkaus hänet vastustamattomasti isän jumalan tuntemiseen. Jeesus sanookin, että vanhassa laissa oli toinen käsky, »rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi» ensimmäisen käskyn veroinen ja että niissä kahdessa riippui koko laki ja profeetat. Mutta rakkaus, joka laissa oli velvollisuus, on evankeliumissa elämän autuus.

9. Minkätähden Jeesus nimittää tätä toista ohjetta uudeksi?

Sentähden että hän toivoo ja tahtoo, että rakkaus jolla kristitty rakastaa veljiään, on oleva sen rakkauden kaltainen, jolla Jeesus Kristus rakasti. Hän sanookin: sillä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsiksi, jos teillä on rakkaus keskenänne.

10. Oliko Jeesuksen rakkaus laadultaan uusi?

Oli. Se oli uusi sekä hengeltään että ilmaisumuodoltaan verrattuna siihen rakkauteen, josta juutalaisilla yleensä oli käsitystä.

11. Minkälainen oli rakkaus, jolla Jeesus tahtoi, että hänen opetuslapsensa toisiaan rakastaisivat?

Se ilmenee viidestä yksityiskohtaisesta käskystä ja saa niistä selitystä.

12. Mikä on ensimmäinen yksityiskohtainen käsky?

Älä vihastu.

13. Sisältyykö siihen uusi rakkauskäsite?

Sisältyy. Jeesus sanoo: olette kuulleet sanotuksi isille »älä tapa» ja joka tappaa, hän on vikapää oikeuden edessä. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka vihastuu veljeensä, on vikapää oikeuden edessä; ja joka sanoo veljelleen, »sinä kelvoton», on vikapää neuvoston edessä; ja joka sanoo, »sinä jumalaton», on vikapää gehennan tuleen.

Näihin sanoihin sisältyy uusi rakkauskäsite, sillä juutalaisten jumala on kieltänyt tappamisen, mutta rakkauden isä kieltää suuttumisenkin.

14. Tekikö Jeesus uudella suuttumattomuuskäskyllään vanhan tappamiskiellon mitättömäksi?

Ei. Vanha käsky sisältyy uuteen, sillä Kristuksen seuraaja ei tapa, koska hänen ei edes pidä suuttua.

15. Mikä on toinen yksityiskohtainen käsky?

Älä ole epäpuhdas ajatuksissakaan.

16. Sisältyykö tähän uusi rakkauskäsite?

Sisältyy. Jeesus sanoo: olette kuulleet sanotuksi »älä tee aviorikosta». Mutta minä sanon teille: jokainen, joka katsoo naista himoiten häntä, on jo tehnyt aviorikoksen hänen kanssaan sydämessään.

17. Tekeekö Jeesus vanhan käskyn mitättömäksi?

Ei. Vanha käsky sisältyy uuteen, sillä kristitty, joka ei ajatuksissakaan saa olla epäpuhdas, ei tee aviorikosta. Kristuksen elämän ohjeet ovat kauniimpia, hienompia ja sen kautta siveellisempiä kuin Mooseksen, sillä ne ovat rakkauden ihanteita. Jeesus lisää: on sanottu »joka erottaa vaimon luotaan, antakoon hänelle erokirjan». Mutta minä sanon teille, joka erottaa vaimon luotaan, saattaa hänet tekemään aviorikoksen, samalla kun hän itse on syypää huoruuteen, ja joka nai erotetun, hän tekee aviorikoksen.

18. Mikä on kolmas yksityiskohtainen käsky?

Älä vannoa äläkä sitoudu, vaan puhu totta.

19. Sisältyykö tähän uusi rakkauskäsite?

Sisältyy. Jeesus sanoo: vielä olette kuulleet sanotuksi isille: »älä vannoa väärin», vaan »täytä herralle valasi». Mutta minä sanon teille: älkää ensinkään vannoko . . . vaan olkoon teidän puheenne: »niin, niin» tai »ei, ei». Mikä on siitä yli, se on pahasta.

20. Mikä on tämän käskyn ydin?

Jeesus kieltää lupailamisen tulevaisuuden suhteen. Hänen seuraajansa pysyy totuudessa, on rehellinen itselleen ja toisille eikä sitoudu sanoillaan tulevaisuuden suhteen, mikäli se ei ole hänen vallassaan.

21. Mutta eikö avioliitto esim. perustu lupauksiin ja sanoihin?

Ei. Avioliitto perustuu tekoon ja on yhtä luonnollinen kuin elämä.

22. Onko valanteko oikeudessa kielletty?

Valanteko on tosi kristityltä turha, koska hän joka tapauksessa puhuu totta.

23. Kuka on tosi kristitty?

Ainoastaan hän, joka elämässään seuraa Jeesusta Kristusta, noudattaa hänen käskyjään ja ohjeitaan.

24. Mikä on neljäs yksityiskohtainen käsky?

Älä tee vastarintaa sille, joka on paha.

25. Sisältyykö tähän uusi rakkauskäsite?

Sisältyy. Jeesus sanoo: olette kuulleet sanotuksi: »silmä silmästä ja hammas hampaasta». Mutta minä sanon teille: älkää tehkö vastarintaa sille, joka on paha; vaan jos joku lyö sinua oikealle poskelle, niin käännä hänelle toinenkin; ja jos joku tahtoo käydä oikeutta kanssasi ja ottaa ihokkaasi, anna hänen saada viittasikin; ja jos joku pakottaa sinua yhden virstan matkalle, kulje hänen kanssaan kaksi. Anna sille, joka sinulta pyytää, äläkä käänny pois siitä, joka tahtoo sinulta lainata.

26. Onko uudella käskyllä vanha tehty mitättömäksi?

On. Vanha perustuu koston ja oikeuteen. Uusi anteeksiantoon ja rakkauteen.

27. Mikä on viides ja viimeinen yksityiskohtainen käsky?

Rakastakaa vihollisianne.

28. Sisältyykö tähän uusi rakkauskäsite?

Sisältyy. Jeesus sanoo: olette kuulleet sanotuksi »rakasta lähimmäistäsi» ja »vihaa vihollistasi». Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne, siunatkaa niitä, jotka teitä sadattelevat; tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat, ja rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä parjaavat ja vainoavat, että olisitte taivaallisen isänne lapsia, sillä hän antaa aurinkonsa paistaa niin pahain yli kuin hyväinkin, ja antaa sataa niin vanhurskaille kuin väärillekin. Sillä jos rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mitä palkkaa teille siitä on? Eivätkö publikaanitkin tee samoin? Ja jos osoitate ystävällisyyttä ainoastaan veljillenne, mitä erinomaista te siinä teette? Eivätkö pakanatkin tee samoin?

29. Mikä on uuden käskyn ydin?

Kristitty ei sodi. Alkuperäinen sana, joka on suomennettu »vihollinen», ei tarkoita personallista vihamiestä, jolle on »tehtävä hyvää», vaan poliittista vihollista, muukalaista, toiseen kansakuntaan kuuluvaa; häntä on rakastettava.

30. Kieltääkö Jeesus Kristus sotimisen?

Kieltää kaikilta niiltä, jotka tahtovat häntä seurata ja olla hänen opetuslapsiaan.

31. Miksi kristikunta aina on sotinut ja miksi kirkot ovat Kristuksen nimessä rukoilleet, kukin oman maansa sotajoukkojen puolesta?

N. s. kristikunta ja n. s. kristilliset kirkot eivät Jeesusta Kristusta tunne eivätkä hänen elämänoppiaan; eivät ainakaan sitä seuraa, vaan kieltävät sen, kieltäen samalla mestarinsa ja vapahtajansa.

32. Voisiko Suomen kansa olla kristitty ja seurata Jeesusta? Eivätkö silloin viholliset hyökkäisi maahan ja hävittäisi koko kansan?

Suomen kansa ei kansana voi olla kristitty, ellei jokainen kansalainen sitä ole. Yksilöt yksilöinä seuraavat Jeesusta Kristusta, ja näkyväisessä maailmassa kansa on vain yksilöiden summa. Mutta jos kaikki kansan yksilöt olisivat kristityitä, silloin Suomen kansakin olisi kristitty eikä silloin enää olisi »vihollisiakaan», jotka voisivat maahan hyökätä.

33. Mihin käskyyn on Jeesus yhdistänyt viisi edellistä?

Seuraavaan: olkaa siis te täydelliset, niinkuin taivaallinen isänne on täydellinen.

Pekka Ervast.